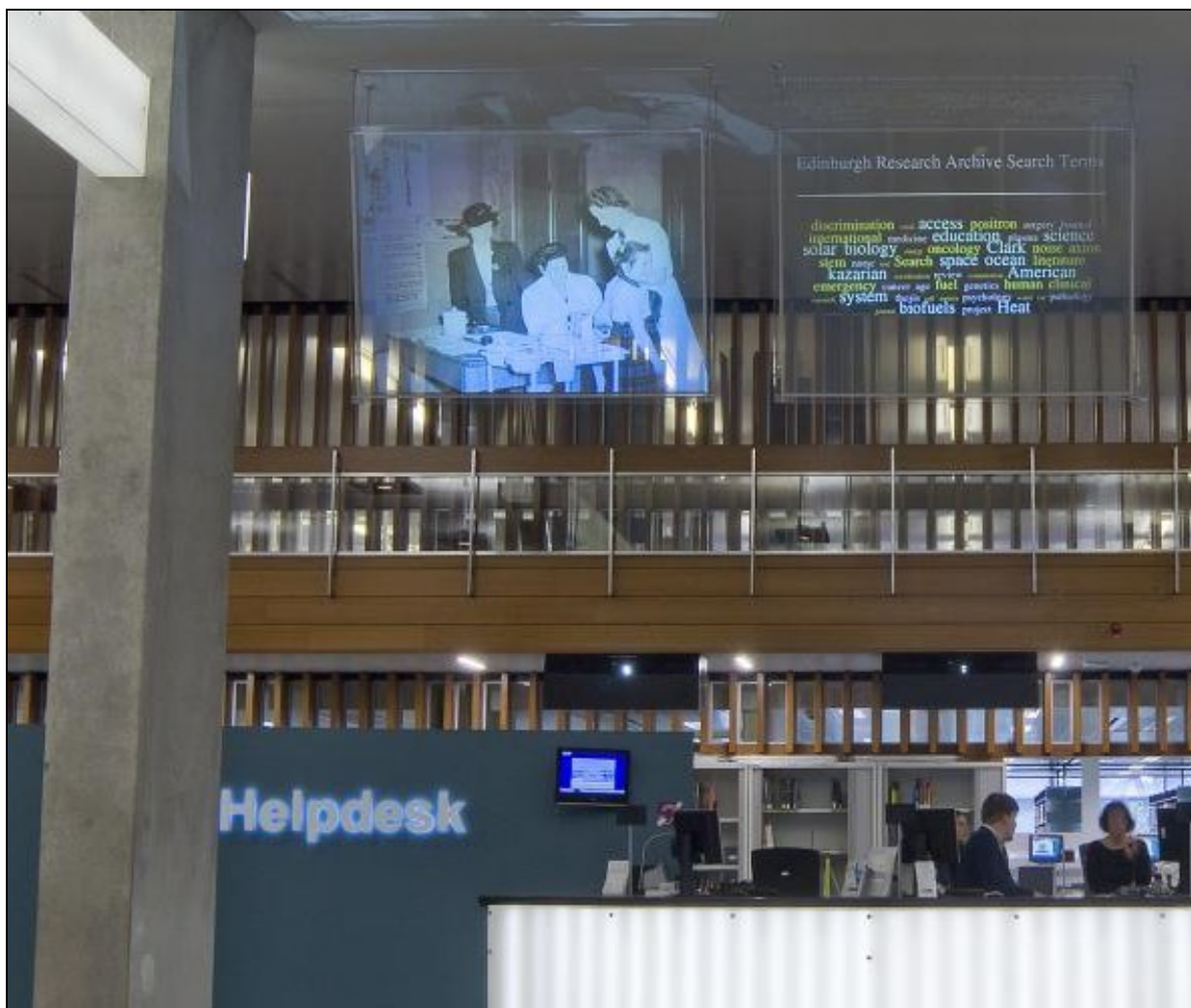


Europeana Cloud Plenary Meeting 2015 University of Edinburgh *Edinburgh, Velká Británie* 9. 6. 2015 – 12. 6. 2015



Zdroj: <http://hdimagegallery.net/george+square+edinburgh>

Účastníci:

PhDr. Petra Pejšová, (petra.pejsova@techlib.cz, 46)

červen 2015

Struktura cestovní zprávy:

1. Účel cesty

Povinná účast zástupce NTK na 3. plenární schůzi k projektu Europeana Cloud: Unlocking Europe's Research via The Cloud (známý i pod zkratkou eCloud), kde byly shrnuty výsledky dosažené týmy v jednotlivých pracovních balíčcích v druhém roce řešení a řešilo se, co vše se musí stihnout ve třetím závěrečném roce projektu, aby byly splněny předpokládané výstupy. Plenární schůze se za Národní technickou knihovnu zúčastnila PhDr. Petra Pejšová.

2. Časový průběh cesty

Pro cestu na schůzku bylo využito letecké spojení Praha – Edinburgh.

Harmonogram služební cesty:

9. 6. 2015 – odlet z Prahy, přílet do Edinburghu

10. 6. 2015 – první den plenární schůze k projektu Europeana Cloudu

11. 6. 2015 – druhý den plenární schůze k projektu Europeana Cloudu

12. 6. 2015 – odlet z Edinburghu, přílet do Prahy

3. Průběh navštívené akce/jednání

Plenární zasedání otevřel úvodní přednáškou Stuart Lewis z univerzitní knihovny v Edinburghu. Hovořil o transformaci univerzitní knihovny v roce 2013. Organizačně se z původní struktury čtyř náměstků jmenovali dva pro digitální a tištěné kolekce, protože bylo potřeba zaměřit se na digitální obsah. V rámci části pro digitální kolekce se nově vytvořilo oddělení pro SW development, které má 4 zaměstnance. Zodpovědnost je rozdělena následovně - správce repozitářů, správce metadat, kurátor kolekce a projektový manažer. Pro repozitáře byly využity Open Source SW DSpace a Skylight, který vytvořili na Aucklandské univerzitě na Novém Zélandu. Repozitáře slouží pro digitální prezentaci výstav, uměleckých kolekcí, muzejních kolekcí (spolupráce s Národním skotským muzeem) a pro zkuškové testy on-line apod. Pro popis obrázků vytvořili komunitu studentů tzv. library labs, kteří tagují obsah. Další vylepšení jsou například několika úrovněový popis - čtyři od laického krátkého po podrobný akademický. Dále poskytování dalších dodatečných informací jako jsou videa apod. vystaveným exponátům přes bluetooth a využití GuidiGo Google Glass.

Následovala úvodní řeč hlavního koordinátora projektu Alastaira Dunninga, který představil plán workshopu a vyčetl výstupy z druhého roku řešení. Hlavním cílem třetího roku řešení je nahrát do Europeana Cloudu 7 miliónů položek obsahu. Samotná technická infrastruktura a udržitelný servis bude hotový až na začátku roku 2016.

Ožehavým tématem byla finanční stránka projektu. Projektový management zajišťovala firma MDR partneres, která v dubnu minulý rok z projektu odstoupila. Hledání nové firmy trvalo déle, než se očekávalo. Nakonec byl pro projektový management vytvořen nový tým tří lidí přímo v Europeana Foundation. Vyhodnocení projektu v březnu 2015 dopadlo dobře. Nicméně proplacení je ve zpoždění.

Následovalo představení strategických partnerů pro infrastrukturu Europeana Cloudu Pavlem Katsem. Začal heslem strategie Europeany na leta 2015 až 2020: „**We transform the**

world with culture“. Strategickými partnery pro infrastrukturu Europeana Cloudu jsou tři instituce The European Library, Europeana Foundation a Poznan Supercomputing and Networking Center. Do budoucna se plánuje, že se budou přibírat další partneři a Europeana Cloud bude růst. Všechny výstupy z tohoto projektu budou využity v navazujícím projektu Europeana DSI 2015 – 2018.

Kate Firne prezentovala účastníkům další projektů podporujících Europeana portál - LoCloud viz WWW.LOCLLOUD.EU. Tento projekt má 33 partnerů a řeší vytvoření jednoduché infrastruktury a technologií na podporu středně velkých a malých institucí v dodávání obsahu do Europeany. Je používán Omeka systém, který je uživatelsky přívětivý. Dále se v projektu vyvíjejí různé mikro služby jako geografické označení, názvy historických míst, slovníky, linkovací služby apod. viz LOCLLOUDHOSTING.NET .

Na propagaci projektu a získání dalších partnerů bylo vytvořeno video, které je publikováno na portálu Vimeo, kde má Europeana svůj kanál viz [HTTPS://VIMEO.COM/114241258](https://vimeo.com/114241258)

Nad informacemi ve videu se zvedla diskuse. Ve videu se například uvádí, že do Europeana Cloudu bude možné nahrát jakýkoliv formát metadat. Ano v eCloudu to bude možné, ale pozor na to, že eCloud se nerovná portál Europeany, kam je nutné metadata dodávat ve standardizované podobě. eCloud je pouze zdroj dat pro Europeana portál.

Dalším velmi důležitým vyjasněním pro účastníky projektu bylo, co znamená cloudové řešení v pojetí projektu Europeana Cloud. Účastníci, kteří neparticipují na technickém řešení, se mylně domnívali, že servery budou na více místech v Evropě. Domnívali se, že do budoucna budou moci být součástí Europeana Cloudu tím, že nabídnou svůj hardware pro sdílení dat. Nedostatečně komunikovaná projektová realizace je jiná. Veškeré servery budou výhradně v Polsku v Poznan Supercomputing and Networking Center.

Z diskuse vyplynulo, že příspěvky od partnerů Europeana Cloud budou požadovány výhradně v penězích, žádná účast jiným způsobem jako sdílení serverů apod., nebude možná.

Europeana Cloud nebude archivační systém, bude pracovat pouze s uživatelskými kopiemi.

Dle účastníků projektu by bylo dobré, kdyby v Europeana Cloudu byla služba, která metadata převede do formátu pro Europeana portál.

Dále se řešilo, jak bude fungovat sdílení metadat a obsahu po právní stránce, když budou pocházet a dále se využívat v různých zemích Evropy. Toto Europeana Cloud nebude řešit. Právně si sdílení musí vyřešit instituce mezi sebou dle platného práva svých zemí.

Roční výpadek projektového managementu byl výrazně poznat. Stále se řeší zásadní otázky budoucího Europeana Cloudu.

Jak by měl vypadat byznys model budoucího Europeana Cloudu?

- vyjasnit výši příspěvků
- vytvořit případové studie, jak Europeana Cloud funguje a zveřejnit je
- vydefinovat, jaké služby Europeana Cloud přinese
- vyjasnit pravidla spolupráce
- ukázat udržitelnost Europeana Cloudu a jeho budoucí rozvoj

Co má být výsledný produkt projektu?

- Cloudová infrastruktura
- Služby ukládání a sdílení
- Metadata a obsah
- Lidé, kteří budou zajišťovat služby
- Tři zakládající organizace

Jak se bude Europeana Cloud rozvíjet v dalších 5 letech?

- více služeb
- více uživatelů
- méně veřejného financování

Diskuse k poplatkům a způsobu přispívání do Europeana portálu.

Předpoklad je, že jednotliví (většinou národní) agregátoři budou platit za cloudovou infrastrukturu. Ti co budou přispívat přes agregátory, platit nebudou.

Možná nebude možné přispívat do Europeana portálu i jinak než přes eCloud, takže když nebudeme schopni platit, najdeme si národního agregátora. Ale celé je to prozatím teorie...

Principy Europeana Cloudu:

- transparentní otevřená struktura
- jednoduchá organizační struktura = minimalizace administrace
- finanční soběstačnost - zajistit, aby Cloud byla dlouhotrvající infrastruktura
- vlastní služby pro agregátory
- nezávislá právní entita

Vyjasnění Europeana Cloudu a Europeana portálu:

- Europeana Cloud bude úložiště a infrastruktura
- Europeana portál bude spolupracující síť a standardy

Principy

- každý soubor musí mít definována práva
- soubor jsou metadata a taky obsah - může být více verzí souboru a každá verze může mít jiná práva
- daná licence se nesmí měnit
- systém vytvoří technická metadata - nebudou přístupná všem, protože jsou důvěrná - informace o kolekcích vždy budou pod CC0
- přístupová práva - technicky přístup k datům
- data partneři budou mít plnou kontrolu nad svými daty, které nahráli
- data partneři můžou data sdílet mezi sebou v cloudu
- také mohou povolit ostatním dělat nové verze svých souboru
- mohou být také udělena práva ke smazání dalším partnerům
- udržitelnost, když bude soubor smazán, bude tam o tom informace a kontakt na poskytovatele dat

Jaké služby by mohly být užitečné pro potenciální partnery?

- komfortnější nahrávání
- optické rozpoznání textu
- ověření před nahráním = kontrola polí v záznamech = validace
- Help desk
- Guidelines
- nižší standardy
- Cross Domain = výstavy, kolekce

- jednodušší způsob nahrávání - aby nebylo potřeba programátora

Technické požadavky

- automatická synchronizace již jednou nahraných souborů
- publikační workflow
- zaznamenávat vše co se se soubory děje - tracking

Migrace dat do Europeana Cloudu je nyní složitá, k dispozici je pouze velmi technická dokumentace. Do budoucna by se nahrávání mělo řešit službou, možná nebude potřeba návod.

V lednu 2016 se plánuje veřejná konference k zakončení projektu, na které se počítá s účastí všech partnerů.

4. Závěry/shrnutí

Vzhledem k téměř ročnímu výpadku projektového managementu se na zasedání stále řešili klíčové otázky budoucího fungování Europeana Cloudu, které vyvolaly dlouhé diskuse. Hlavní řešitelé nedostatečně komunikovali vývoj projektu směrem k ostatním účastníkům, kteří jsou většinou především v roli poskytovatelů obsahu. Hlavní řešitelé již získali dotaci na navazující projekt, který se v roce 2015 se současným překrývá. NTK se bude dále podílet na pracovních balíčcích 4 až 7 v omezeném rozsahu do konce tohoto projektu, což je do konce ledna 2016. V navazujícím projektu NTK neparticipuje. Bylo by dobré dohodnout se na národním agregátorovi do Europeana portálu v rámci České republiky.

5. Dokumentace

<http://pro.europeana.eu/web/europeana-cloud>

6. Anotace

9. 6. – 12. 6. 2015 v Edinburghu (Skotsko) proběhlo plenární zasedání v rámci projektu Europeana Cloud: Unlocking Europe's Research via The Cloud (zkratka eCloud). Za Národní technickou knihovnu se zúčastnila PhDr. Petra Pejšová. Na zasedání byly shrnuty dosavadní výsledky a představen plán na poslední závěrečný rok projektu. Vzhledem k téměř ročnímu výpadku projektového managementu se na zasedání stále řešili klíčové otázky budoucího fungování Europeana Cloudu, které vyvolaly dlouhé diskuse.